

Jordaan & Gouden Reael

Uitgave van Stichting Wijkcentrum Jordaan & Gouden Reael

Jaargang 21 | september-oktober 2024 | www.jordaangoudenreael.nl

Opengescheurde vuilniszakken door statiegeld op blikjes

De Jordaan is viezer dan ooit

Na de invoering van statiegeld op blikjes zijn er in de Jordaan veel omgekeerde vuilnisbakken, opengescheurde vuilniszakken en ellenlange rijen in de supermarkt. Het aantal meldingen over afval stijgt enorm.

DOOR ERIK VAN ERP

Direct na het invoeren van statiegeld op blikjes nam in Amsterdam het aantal meldingen over afval toe. Zo kwamen er afgelopen juni 5629 meldingen binnen, terwijl dat er een jaar eerder nog 3204 waren, aldus Het Parool. En dat probleem is in de Jordaan aanzienlijk groter dan elders in de stad: in de meeste stadsdelen worden vuilniszakken in een ondergrondse container gedropt, maar in de Jordaan zijn deze containers niet of nauwelijks aanwezig en liggen de vuilniszakken gewoon op straat. Volgens voormalig stadsdeelbestuurder Micha Mos (GroenLinks) is de Jordaan wegens ruimtegebrek niet geschikt voor het plaatsen van

afvalcontainers en dus zoekt de gemeente naar mogelijkheden om het afval op een andere manier op te halen. Er loopt een proef met 'afval op afspraak' in de Negen Straatjes en rond de Passeerdersgracht. Bij de Nieuwendijk haalt de gemeente de vuilniszakken niet meer op en moeten inwoners en ondernemers hun vuilniszakken naar een ondergrondse container brengen, om zwerfafval op straat te voorkomen. Maar dat soort acties zijn een druppel op de gloeiende plaat. Het doel van de gemeente is 'dat er nergens meer vuilniszakken op straat hoeven staan', aldus stadsdeelbestuurder Lotte Terwel (PvdA) in een brief aan de bewoners. Met een reeks tijdelijke maatregelen hoopte de gemeente dat het deze zomer beter zou worden.

Veegwagens achter vuilniswagens

Zwerfafval ontstaat niet alleen door het zoeken naar blikjes. Ook bij het ophalen van vuilniszakken door de gemeente ontstaat zwerfvuil. Dat is een doorn in het oog van veel bur-

gers, zo bleek tijdens het 'burgerberaad'. Meer dan 150 burgers hebben dit voorjaar deelgenomen aan een discussie over de vraag 'hoe houden we de stad beter schoon?'. Dit 'burgerberaad' heeft als belangrijkste aanbeveling het herstel van het zogenaamde 'treintje': dan rijdt er een veegwagen achter de vuilnisauto aan. Met zo'n 'treintje' wordt het zwerfvuil direct opgeruimd. Op dit moment heeft Amsterdam als enige gemeente in Nederland het ophalen van afval gescheiden van de reinigingsdienst, die de straten schoonhoudt. Erg handig is dat niet: bij het ophalen van afval blijft er wel eens wat op straat liggen, maar dat is dan het probleem van die andere dienst. Als het advies van het 'burgerberaad' wordt overgenomen, komt er een einde aan deze gescheiden organisatie.

Deze zomer werd in het centrum al begonnen met een 'treintje', als proef.

Meeuwen en ratten

Er lopen in de Jordaan ook mannen met grote rolkoffers die op zoek naar blikjes minder netjes zijn. Dat zag hoofdredacteur De Jong tijdens het uitlaten van haar leenhond. "Die mannen maakten de vuilniszakken open en vulden aldus hun koffers met blikjes. Daarna komen de meeuwen, die verspreiden het vuilnis en dan komen de ratten." Het kan ook anders: toen uw verslaggever om 8 uur in de morgen zijn vuilniszak buitenzette, kwam er direct een keurige meneer naar de zak lopen. Hij voelde aan de buitenkant of er blikjes in zaten, deed de zak open, haalde er twee blikjes uit en deed de zak weer netjes dicht. Uw verslaggever is ook nog even in Amsterdam Zuid gaan kijken: dat is een wereld van verschil. Geen zwerfvuil te bekennen, mede door het gebruik van ondergrondse containers. ■

Zet je vuilniszak pas 's morgens op straat

DOOR ERIK VAN ERP

Ondertussen groeit de hoeveelheid zwerfafval in de Jordaan. Voor buurtbewoners Sam en Roy van Stichting Katrijn staat het vast: vuilnis is ergernis nummer één in de Jordaan. We spreken hen in café De Tuin. "Sinds de invoering van het statiegeld voor blikjes zijn de straten in onze buurt sterk vervuild." Op twee en drie staan resp. te weinig groen en te veel toeristen, maar over de nummer één positie is geen twijfel: vuilnis. "De gemeente moet er veel meer capaciteit op zetten." De mannen hebben enig recht van spreken want nog maar een half jaar geleden werden door hen de mannen van de reiniging in het zonnetje gezet met de Katrijn Award: voor de vuilnis mannen van de binnenstad die onder moeilijke omstandigheden hun werk moeten doen. Sam vertelt dat enkele bewoners van de Tuinstraat een actie hebben opgezet om het openen van vuilniszakken te beperken. Met een brief aan alle bewoners doen ze de oproep om vuilniszakken niet 's avonds buiten te zetten, maar dat pas in de ochtend te doen. "Dan hebben de blikjesjagers minder tijd." Ook de gemeente wil dat bewoners hun vuilniszakken pas 's morgens buiten zetten, tussen 6 en 7.30 uur, blijkt uit een brief van stadsdeelbestuurder Lotte Terwel (PvdA). "Zo houden we de straat schoon."

Met dat soort tijden moet je wel eerder je bed uit.

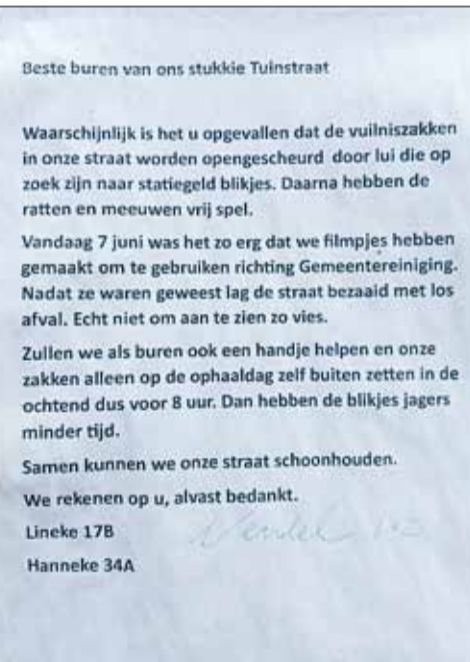
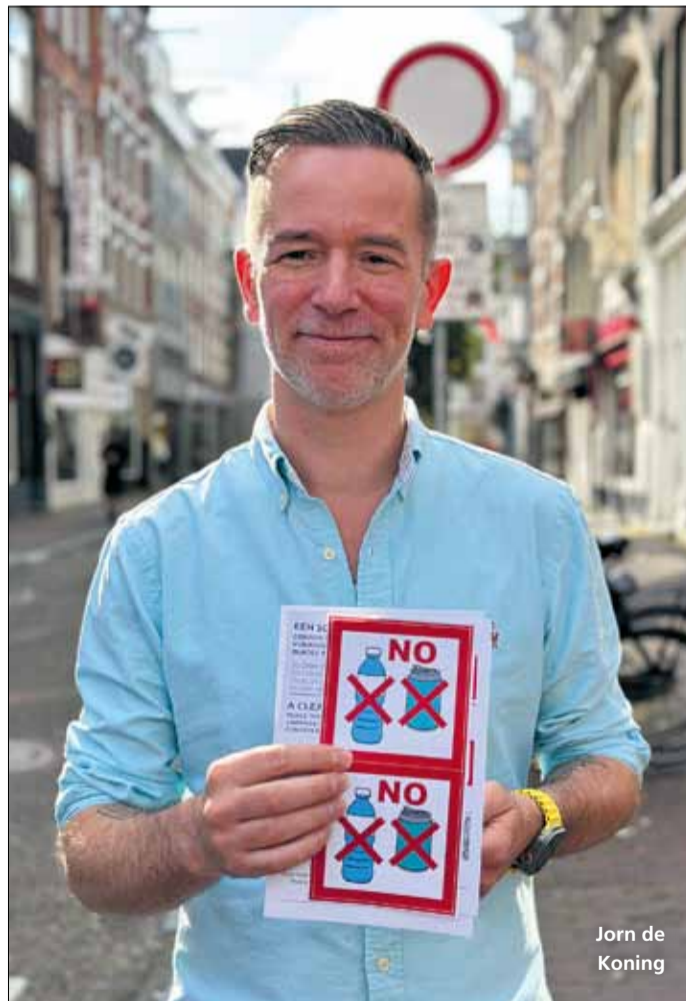

FOTO: USBRAND VAN VEELEN

Jorn de Koning

Plak een sticker op je vuilniszak

Ook in de Haarlemmerbuurt komen burgers in actie. Zo is buurtbewoner Jorn de Koning een actie gestart met een flyer en een sticker. Die sticker kan op een vuilniszak worden geplakt. Dat moet het aantal opengesneden vuilniszakken beperken, zegt de Koning. 'Wie geen blikjes in zijn vuilniszak heeft, kan de sticker erop plakken. Zo zien blikjes- en flesjesjagers dat er niets voor hen in zit en blijven de zakken hopelijk dicht. Samen houden we de straat netjes.' Hij heeft subsidie aangevraagd voor de aankoop van 80.000 stickers.

FOTO: ROEL VAN DER HORST

Gespreksflarden

DOOR TRUDY FRANC

Elandsgracht

Twee meisjes van een jaar of 5 plof-fen op een bankje.

Meisje 1: Kom, lekker chillen!

Lauriergracht

Twee vrouwen in gesprek.

Vrouw 1: Zei Ruud nog wat dat we niet geweest zijn op Kickboksen? Vrouw 2: Nee. Maar het was gemengd. Er waren ook kinderen van 6.

Vrouw 1: Wauw!

Vrouw 2: Maar die ene vrouw sloeg hard! En Jamie moest tegen haar.

Westerstraat

(ingezonden door een lezer)

In de supermarkt bij de lege-flessen-inname. Het apparaat haperde, een medewerkster moest helpen en er ontstond een rij.

Vrouw nr. 2 in de rij tegen vrouw

nr. 1: Ik ben altijd blij als ik op vakantie in Spanje ben. Dan kan ik alles gewoon wegflikkeren.

Westerstraat

Potige jonge kerel telefoneert: Luis-ter goed, jij en ik zijn alfamannen. Wij pikken dit niet. Wij gaan hem te grazen nemen.

Tweede Tuindwarsstraat

Twee mannen op een terras

Man 1: Ik zag het metéén. Het was zo ontzettend géén match! Maar we zijn er heel erg goed doorheen gegaan.

Lindengracht

Man en vrouw op een terras

Man: Ik bedoel, je ligt in mijn bed, je eet mijn eten. En ik weet niks van jou, dat is toch niet normaal?

Vrouw lacht.

Eerste Leliedwarsstraat

Een groepje Amerikaanse toeristen

kijkt in de etalage van de opticien. Vrouw: OH MY GOD!!! THEY'RE SO CUTE!!!

Reaelengracht

Man en vrouw in gesprek

Vrouw: Wat is het druk in de stad hé!

Man: Het is enorm druk in de stad!

Vrouw: Nou, wát en drukte!

Man: Ik was vanmiddag in het Centrum en ik dacht: wat is het hier druk!

Nieuwe Leliedwarsstraat/hoek Derde Leliedwarsstraat

(ingezonden door een lezer)

Een busje van PostNL neemt de bocht te krap en schuurt krakend kapot. De bestuurder parkeert en wil een pakketje gaan bezorgen.

Vrouw spreekt hem aan: Seg, der legge hele stukke bus van jou op straat. En daar legt ook een stuk, en daar! Dat bochie ging niet so lekker hè!

Hendrik Jonkerplein

Een man laat zijn hondje poepen naast een terras waar een vrouw een drankje drinkt.

Vrouw: Hé viespeuk, moet dat persé hier?

Man: Hij moet het nog leren.

Vrouw: Nou, kakken kan ie al.

Krijg een glimlach

Ontwikkel je talenten

Ontmoet werelden

1001 leuke en zinvolle vrijwilligersmogelijkheden

Zoek online of kom naar ons spreekuur
vca.nu | 020 - 530 12 20 | amsterdam@vca.nu

 Vrijwilligers Centrale Amsterdam
Jij. Wij. Blij.

Van de hoofdredactie

FOTO MAXINE VAN VEELLEN

Dat onze stad binnenkort jarig is, heeft u vast al begrepen. Deze krant besteedt daar natuurlijk ook aandacht aan, om te beginnen met een artikel over de Jordaanmusical en met een lijstje van evenementen en festiviteiten op de Cultuurpagina. Maar historische gegevens belanden nooit zomaar in onze krant: check, check, dubbelcheck! Redacteur Trudy Franc - bekend van de rubriek 'Oud Nieuws' en gepassioneerd liefhebber van geschiedenis - controleert jaartallen als vanzelf en liet weten dat de Amsterdamse verjaardag niet helemaal klopt, maar dat 1275 wel het jaar is dat we als 'geboortjaar' hanteren. "In 1275 ontstond uiteraard niet zomaar ineens een dorp, want al veel langer woonden er mensen in het (toen nog) kleine dorp aan de Amstel en het IJ, maar op 27 oktober 1275 werd de naam wel voor het eerst schriftelijk vastgelegd," schreef Franc. "Op die dag verleende graaf Floris V. de inwoners van Amstel-

ledamme een tolprivilege, het recht om tol te heffen. Dat was enorm belangrijk vanwege de inkomsten. De echte stadsrechten kwamen pas later, waarschijnlijk aan begin van de veertiende eeuw. Maar omdat Amsterdam in het toldocument, persoonlijk ondertekend door Floris V, voor het eerst bij naam werd genoemd, wordt die datum als verjaardag gebruikt. Die wordt elk jaar op 27 oktober in het klein gevierd met het tentoonstellen van het tolprivilege in het Stadsarchief. Dit jaar begint op die dag een jaar vol festiviteiten, tot aan de eigenlijke verjaardag op 27 oktober 2025. Dat u het weet. Maar daarmee is het verhaal van Trudy niet klaar. Want wat de krant niet haalde is de vraag hoe oud onze Jordaan eigenlijk is. Het antwoord daarop paste niet meer in deze krant, dus dat houdt u van ons tegoed.

Frederique de Jong en IJsbrand van Veelen

Amsterdamse Vereniging voor Amateur Kunstenaars

SINDS 1935

1e week oktober starten onze korte cursussen:

Beeldhouwen op 1-10

Schildertechnieken op 2-10

Oriëntatiecursus tekenen+schilderen op 3-10

in de ateliers **Rozenstraat 206**

altijd inspirerend!

alle informatie op www.dezondagsschilders.nl of mail naar info@dezondagsschilders.nl

SIETO DE VOS UITVAARTEN

06-83 63 41 28

www.sietodevosuitvaarten.nl

info@sietodevosuitvaarten.nl

Kringloop

KERK & BUURT

Een schatkamer met kleding, servies, lp's, cd's, meubels, boeken, speelgoed en meer.

dinsdag t/m vrijdag 10.00 tot 16.00 uur

De Wittenkade 111 onder de Nassaukerk

Verwen jezelf met deze heerlijke JAPANESE GEZICHTSMASSAGE

OOK EEN ZEER GEWAARDEERD CADEAU

De massage bestaat uit een serie technieken die de huid stimuleren om collageen en elastine aan te maken. De huid neemt meer zuurstof op met als resultaat een frisse, jonge uitstraling. En de massage helpt de kaak te ontspannen, erg fijn als je 's nachts tandenknarst of maalt. Kortom, een weldadige ervaring voor iedereen!

Voor meer informatie: kijk op www.ypsalon.org, mail naar info@ypsalon.org of bel +31 6 30846508

Het Oud-Hollandsch Snoepwinkeltje

Tweede Egelantierdwarstraat 2
1015 SC Amsterdam
020 420 73 90

www.snoepwinkeltje.com

Breng je bedrijf of organisatie onder de aandacht, dat kan al voor €98! Bereik meer dan 21.000 potentiële klanten en vergroot je zichtbaarheid.

Waarom kiezen voor adverteren in de Jordaan & Gouden Reaelkrant?

- Gegarandeerd bereik bij 22.250 + adressen • Betaalbaar tarief, al vanaf €98,- (ex btw) •
- Professionele uitstraling voor je bedrijf of organisatie •

Neem contact op met Gilles Graafland via gilles@landgraphics.nl of bel 06-290 60 448 en vraag naar de diverse advertentiemogelijkheden die aansluiten bij jouw wensen en doelen.

STEUN ONZE BUURTKRANT

Beste buurtbewoners, uw buurtkrant wordt voor de helft betaald door de overheid en voor de andere helft door adverteerders. Maar door stijgende kosten is dat niet genoeg. Wij willen het liefst een papieren krant blijven uitgeven om zoveel mogelijk buurtbewoners te bereiken. Daarom vragen wij u de krant te steunen met een financiële bijdrage. Klein of groot, alles is welkom!

U kunt uw gift overmaken op rekening van Stichting Wijkcentrum Jordaan & Gouden Reael, NL44 INGB 0000 0195 98 o.v.v. donatie wijkkrant.

ONZE DANK IS GROOT

Ook kruising met Rozengracht op de schop Marnixstraat geruime tijd dicht wegens werkzaamheden

DOOR ERIK VAN ERP

De Marnixstraat tussen de Bloemgracht en het Marnixplein gaat volledig op de schop en wordt omgebouwd tot 'fietsstraat'. Al het verkeer wordt omgeleid en de tram zal er maandenlang niet rijden. Ook de kruising van de Marnixstraat met de Rozengracht wordt in die tijd onder handen genomen.

Eerst is de Marnixstraat Noord aan de beurt, het stuk tussen de Bloemgracht en het Marnixplein. De voorbereidende werkzaamheden zijn al begonnen, maar het echte werk start in september. Als het klaar is, in het voorjaar van 2025, krijgen fietsers en voetgangers meer ruimte en wordt de halte Bloemgracht aangepast. Alle parkeerplekken in dit deel van de straat vervallen en gaan naar de Singelgrachtgarage-Marnix. Dit deel van de Marnixstraat krijgt éénrichtingsverkeer en wordt een 'fietsstraat', die uiteindelijk moet gaan lopen vanaf het Haarlemmerplein via de Marnixstraat en de Weteringschans naar de in Oost gelegen Czaar Peterstraat, opgeteld zo'n zeven kilometer. Een flink deel van deze binning is al klaar.

Kruising Marnixstraat/Rozengracht

Dit kruispunt wordt ook ingrijpend veranderd, en de werkzaamheden vallen samen met die van Marnixstraat Noord. De verbouwing van dit kruispunt is onderdeel van het project de 'Oranje loper', waarbij alle bruggen en straten vanaf het Paleis op de Dam via de Raadhuisstraat en de Rozengracht tot en met het Mercatorplein worden aangepakt, waarbij onder andere zeven bruggen worden gerenoveerd. Het eerste deel bij

de Nieuwezijds Voorburgwal is al klaar. Pal naast een aantal bruggen over de hoofdgrachten zijn al noodbruggen gebouwd. Onderdeel van de aanpak van het kruispunt Marnixstraat/Rozengracht is het vernieuwen van de tramsporen. Ook de tramhaltes worden breder en hoger voor een gelijkvloerse instap. De bocht voor de tram die vanuit west richting Leidseplein rijdt, wordt iets ruimer. Fietsers en overstekende voetgangers krijgen meer ruimte. De plekken waar fietsers voor het stoplicht wachten worden vergroot. Het werk aan het kruispunt gaat gepaard met veel omleidingen voor auto's, fietsers, voetgangers en het openbaar vervoer. De werkzaamheden aan de kruising duren zeker tot begin 2026. ■

De Jordaan blijft niets bespaard: Tik-tok rij rukt op.

Van de redactie

Wandelend of fietsend vulden toeristen in groepsverband altijd al de schaarse ruimte in Amsterdam. Daar zijn TikTok-rijen bijgekomen. Nu ook in onze buurt. In het kader van Fomo ('fear of missing out' - bang om iets te missen) staan toeristen met z'n allen in lange rijen voor een croissant, stroopwafel of een kop koffie. Dat 'moet', want het staat op TikTok. Tot voor kort bleven die rijen beperkt tot de Negen Straatjes, maar momenteel is er eentje op de Lindengracht/hoek Tweede Goudsbloemdwaarsstraat te vinden. Gezellig eerst ellenlang groepsgewijs braaf achter een lint in een rij in de straat wachten, dan een paar selfies met het bemachtigde hapje en de koffie en dan ergens staand de hele boel verorberen. Vanuit De Kat in Wijngaert - het traditionele café aan de overzijde - wordt het fenomeen door ontspannen zittende bezoekers meewarig aanschouwd.

Diederik Ebginge

Amsterdam 750 jaar

Musical over onze Jordaan

Op billboards in de stad wordt al volop reclame gemaakt voor de musical *Onze Jordaan*, de eerste grote theaterproductie in het kader van het 750-jarige bestaan van Amsterdam. Scenarioschrijver en regisseur Diederik Ebginge kan zijn liefde voor de Italiaanse opera en het Amsterdamse levenslied helemaal kwijt in deze musical.

DOOR ANKE MANSCHOT

Het interview met Diederik Ebginge vindt half augustus telefonisch plaats, want de bekende acteur, cabaretier, filmmaker, regisseur en scenarioschrijver is aan het relaxen in Frankrijk. De repetities beginnen na zijn vakantie. Hoe ontstond het idee voor de musical *Onze Jordaan*?

"Dat heeft alles te maken met mijn liefde voor de Italiaanse opera, door Italiaanse immigranten meegebracht naar de Jordaan, en de Amsterdamse levensliederen van Willy Alberti, Tante Leen en Johnny Jordaan die hieruit voortkwamen. Zo had Willy Alberti graag een Italiaanse operazanger willen zijn en gaf hij zichzelf een Italiaanse artiestennaam. Daarnaast wil ik het verhaal vertellen over hoe de Jordaan in de tweede helft van de vorige eeuw

veranderde. Fabrieken gingen dicht, stokerijen verdwenen, veel huizen waren verkrot, echt een rauwe, arme volkswijk, dus veel Jordanezen verhuisden naar doorzonwoningen in Purmerend, Zaandam, Almere et cetera. En dat is een universeel en nog steeds actueel verhaal: mensen die op zoek gaan naar een beter leven elders."

Onze Jordaan gaat over Greet, die haar Grote Liefde Jopie verloor omdat hij op 7 mei 1945 op de Dam werd doodgeschoten door Duitsers vanuit Sociëteit De Groote Club. Greet, zwanger van hun tweede kind, wordt opgevangen door het koor De Belcanto's, dat behalve Amsterdamse smartlappen ook Italiaanse operaliederen zingt, zoals *Het Slavenkoor* en *Funiculi, Funicola*.

"Dat belcantokoor, belcanto is liederen met een snik, is in het begin van de oorlog door Jopie, de grote roerganger, opgericht, met als motivatie: we zingen ons wel door die rotoorlog heen," legt Diederik uit. "Zo kwam de Hongerwinter ook in de Jordaan hard aan."

Kippenvel

Hoe gezellig en troostvol het koor ook is voor Greet, in de loop van de tijd vindt er een leeg-

loop plaats omdat veel koorleden Amsterdam verlaten. "Greet blijft achter. Zij wil niet verhuizen. Want Jopie verschijnt in haar dromen en zingt dan liederen voor haar. Ze is bang dat Jopie haar niet meer kan vinden als zij gaat verhuizen." Heeft Diederik dit verhaal ooit van een weduwe gehoord? "Nee, dat heb ik zelf bedacht."

De musical is een raamver telling. Greet, die als oude dame is opgenomen in een verpleeghuis in Amsterdam-Noord, vertelt haar levensverhaal aan Ayçe, een verpleegkundige van Turkse komaf, vlak voor de surprise party die de oude koorleden voor Greet hebben georganiseerd omdat ze tachtig wordt.

Op de website van *Onze Jordaan* valt te lezen dat het een verhaal is 'vol emotie, melancholie en verbittering, maar vooral ook hoop, muziek en verzoening!' Hoezo verbittering?

"Die verbittering heeft behalve met de leegloop van het koor ook te maken met het feit dat Greet de homoseksualiteit van haar zoon Jan niet kan accepteren. Die vlucht daarom naar een opera-opleiding in Italië. En Greet worstelt ook nog met een trauma dat ik nu niet ga verklappen."

Wordt in de musical ook het sarcastische lied *Die fijne Jordaan* van Robert Long vertolkt, over een homostel dat verguisd en gepest werd in die mooie, in die fijne Jordaan?

"Nee, ik heb gekozen voor de levensliederen van Tante Leen, Johnny Jordaan en Willy Alberti. Met één uitzondering hierop, *Amsterdams parfum*, van Jan Boerstael, dat wordt gezongen door mijn vrouw, Roosmarijn Luyten, die Loes, de dochter van Greet, speelt.

Er zijn al twee workshops met de cast geweest, waar volop werd gezongen. Verrukkelijk. Dan voel ik mij zo bevoorrecht dat ik mag werken met al deze talenten, zoals Ellen Pieters die Greet speelt. En operazanger Peter Gijsbertsen, de zoon van Greet. Als die zijn scheur opentrekt ... kippenvel. En dat geldt ook voor de rest van de cast."

Speaker op de vensterbank

Hoe heeft Diederik, die in 1988 vanuit Baarn naar Amsterdam verhuisde

maar nooit in de Jordaan woonde, zich voorbereid op deze opera?

"Mijn schoonouders zijn ras-Amsterdammers en hebben ook in Amsterdamse koren gezongen. Hun taalgebruik komt terug in de musical. Ook al gaat het over leed, er hangt toch een laag humor boven. Mijn schoonmoeder - haar man is overleden - woont alweer jarenlang in Castricum, maar op haar verjaardag zitten nog steeds Amsterdammers in een kring snel en scherp te praten, met een soort cynische ironie. Ik heb ook een boekje met Jordanees taal geraadpleegd. Ook ben ik bij de bekende operaliefhebber en -kenner Opera Pietje op de koffie geweest. Die ging helemaal aan. Zo vertelde hij dat hij in de jaren vijftig een speaker op de vensterbank zette zodat de hele straat kon meegenieten van de opera. En dat Jordanezen vroeger voor een rijksdaalder naar de opera gingen. Zo jammer dat opera nu zo duur is geworden."

In het begin van *Onze Jordaan* vertellen de spelers welke banden ze hebben met Amsterdam en met de Jordaan. "Wat mijzelf betreft: een van mijn voorouders kwam in 1870 als Duitse matroos in Amsterdam en bleef hier hangen," vertelt Diederik. "Mijn overgrootvader en overgrootmoeder hebben elkaar in het Burgerweeshuis ontmoet.

Maar of je nu wel of niet een ras-Jordanees of ras-Amsterdammer bent, dat vind ik eigenlijk niet interessant. Het getuigt van een nare mentaliteit wanneer je mensen die hier niet vandaan komen als 'vreemdeling' beschouwt. Wij mensen verschillen veel minder van elkaar dan men vaak denkt. Ik zoek in mijn werk niet naar onze verschillen, maar juist naar verbinding, een verbinding die de harten zacht maakt in deze gepolariseerde tijd."

Tijdens het schrijven van de musical liepen de tranen soms over zijn wangen. "De theaterbezoekers zullen een zakdoekje nodig hebben," voorspelt hij. ■

Onze Jordaan gaat op 21 oktober in première in DeLaMar en wordt geproduceerd door TEC Entertainment i.s.m. de Theateralliantie.

Voor reserveringen, zie www.onzejordaan.nl.

OUD NIEUWS

TRUDY FRANCO
DUIKT IN HET VERLEDEN

Mej. A. Bout, werkende met het ei

Poeders en pillen om af te slanken, genezende hangers, helende stenen, schoenen waarmee 'de pijn verdwijnt'; dagelijks worden we verleid tot het kopen van zogenaamd onmisbare attributen. De werking is nooit bewezen, maar toch blijven we ze kopen. Al sinds mensenheugenis verkopen charlatans spullen om ons te 'genezen' van iets.

Zo was er Tussen 1892 en 1912 'planeetkundige' mejuffrouw A. Bout. Zij woonde op wisselende adressen in en buiten de Jordaan: Egelantiersgracht, Bloemgracht, Weteringschans, Reguliersgracht en Marnixstraat. Ze was niet alleen waarzegster, maar 'genas' ook klanten. Al verhuisde ze extreem vaak (misschien om justitie te ontlopen) haar wonderlijke beroep oefende ze openlijk uit. Ze adverteerde zelfs. Tegen betaling van f1 legde ze kaarten voor advies over allerlei zaken. Ze werkte ook 'met het ei'. Met het ei-struif kon ze de volledige toekomst van de klant voorspellen. Dat kostte f2. Tegen maagklachten verkocht zij een 'kikker-kuur' voor f1. Het recept: 'drie kikkers innemen [pak-

ken], die in een pot [pan] met deksel zoolang in hun eigen vet te braden tot ze bros waren, ze dan fijn te wrijven en het poeder in een neteldoek op de maag te dragen.' Ze werd in 1894 ontmaskerd door een journalist, die bij haar op de Weteringschans zogenaamd in therapie wilde. Toen ze in 1900 in de Marnixstraat een politierechercheur de kikkerkuur wilde verkopen werd ze opgepakt. Het OM eiste een boete van f200, maar ze werd veroordeeld tot een boete van f60 of een gevangenisstraf van dertig dagen. Ze ging in beroep, maar de Hoge Raad bevestigde het vonnis. Toch dacht ze niet aan stoppen. In 1902 had ze haar praktijk zelfs uitgebreid. Nu gaf ze 'oplossing in ziekten, raad en opheldering

in alle zaken en hypotheek en geldleningen'. Er verschenen advertenties waarin ze zich ook aanpreef met 'alle gummiartikelen voor dames'. Sinds 1912 is er niets meer vernomen van Mej. A. Bout, werkende met het ei. ■

Bronnen: Stadsherstel; verenigingsblad uit 1894 van de Vereeniging tot bestrijding van de Kwakzalverij; Delpher, verschillende kranten.

MIJN STRAAT

De Nieuwe Leliestraat

De Nieuwe Leliestraat in de Jordaan is 'de mooiste straat van de wereld', zo schrijft Charlotte Mutsaers in *Koetsier Herfst*. Dat kan ik beamen. Mijn man en ik zijn hier met onze twee zonen in 2010 komen wonen en ik kan mij geen mooiere straat voorstellen dan de 'NL', zoals wij de straat thuis noemen.

Terugkomend van mijn werk neem ik vanaf de drukke Prinsengracht tegenover de Westerkerk een stukje Bloemgracht, fiets zo van de brug af, ga met een vaartje naar de Eerste Liedwarsstraat en hopla de Nieuwe Leliestraat in. De toeristenstromen met al het rumoer laat ik direct achter me: terug naar mijn dorp in de stad. Het eerste blok (gezien vanaf de Prinsengracht) heeft echte bomen (waar ik weleens een beetje jaloers op ben). Wij hebben in het tweede blok geveltuintjes en bloembakken. In de vernieuwingsplannen van de straat die een tijdje geleden zijn voorgelegd aan de bewoners zijn

helaas geen bomen in ons deel opgenomen. Jammer.

De NL heeft een mix van koophuizen, veelal oude pandjes, en huurhuizen, meestal van woningbouwcorporaties die vanaf de jaren zeventig de gaten in de Jordaan dichtten. Sinds de gentrificatie wonen hier verschillende portemonnees bij elkaar. Ondanks veranderingen blijft in de Jordaan een bepaalde warme kern overeind. Amal, gevlucht uit Jemen, woont met haar twee dochters en zoon bij mij aan de overkant en zij verwoordt het als volgt: "Het leven in de Jordaan, waar mensen buiten thee drinken of eten, geeft mij een dorpsgevoel. Het buitenspelen van de kinderen met de buurtkinderen herinnert mij aan mijn eigen jeugd in Jemen. Dat mensen tegen mij en mijn kinderen praten en naar ons luisteren geeft mij het gevoel dat ik niet alleen ben." Als Amal vertelt dat ze uit Jemen komt, krijgt ze twee reacties: "Een

land in oorlog?" of "Waar ligt Jemen?" Amal wil de positieve kant van Jemen benadrukken en de rijke cultuur van het land uitdragen. Om dit te doen, volgt ze een opleiding om haar eigen cateringbedrijf te beginnen met Jemenitisch eten. "Eten zorgt voor verbinding tussen mensen, ze ontspannen erdoor en ik kan mijn cultuur op een andere manier laten zien." Nu doet Amal dit al voor de straat – haar heerlijke gerechten en baksels staan overal bekend! Zoals Amal zich nu in vrijheid ontwikkelt en haar eigen pad uitstippelt, dat is wat zij ook haar dochters en zoon toewenst. In juli kregen Amal en haar kinderen de Nederlandse nationaliteit. We hebben dat samen met eten op straat gevierd.

Anna Vermeiden

Heeft u ook een bijzonder verhaal over uw straat? Stuur het ons en wie weet plaatsen we het! krant@jordangoudenreael.nl

Team Sportservice Amsterdam

Hoe fit bent u? Doe mee met de test!

Barbara van der Teems

Bent u een 55-plusser en wilt u weten hoe fit u bent? Team Sportservice Amsterdam biedt binnenkort een gratis test aan in de Willemsstraat. Na afloop krijgt u ook informatie waar u kunt trainen in onze buurt.

DOOR ANKE MANSCHOT

Het doel van Team Sportservice Amsterdam is om Amsterdammers aan het bewegen te krijgen. "En dat kan bijvoorbeeld via een wandelgroep, kickboksen of freerunnen zijn, maar ook via stoelyoga voor mensen op leeftijd," vertelt Barbara van der Teems (27), die als buurtsportcoach voor dit team werkt. Om meer senioren enthousiast te maken voor bewegen, biedt dit door de gemeente gesubsidieerde team een gratis fit-test aan 55-plussers aan, die wordt afgenomen in het gebouw van fysiotherapiepraktijk De Gouden Reael. Het gaat in dit geval om twaalf laagdrempelige testjes, niet in de eerste plaats bedoeld voor krasse knarren die nog met de avondvierdaagse meelopen of met hun racefiets grote

afstanden afleggen, maar meer voor de wat kwetsbare ouderen.

"We testen onder meer de oog-hand-coördinatie. Kan iemand een klein blokje in een leeg vakje leggen en hoeveel tijd kost dat? We onderzoeken ook de reactiesnelheid. Is iemand in staat een stok te grijpen die omlaag valt? En via een handkrachtmeter komen we erachter hoeveel kracht iemand in de handen heeft." Ook het kunnen balanceren zal worden getest, belangrijk om vallen te voorkomen, en zo zijn er nog meer testen. Waarbij overigens geen gebruik zal worden gemaakt van de fitnessapparaten in het gebouw. "De bloeddruk wordt ook gemeten. Is die te hoog, dan ver-

wijzen we door naar een huisarts. Er zal ook een fysiotherapeut aanwezig zijn voor mensen met rugklachten." De deelnemers krijgen na afloop te horen waar ze in onze buurt kunnen bewegen voor schappelijke prijzen, en of een cursus valpreventie een aanrader is. "Ze hoeven die informatie niet allemaal zelf te onthouden. We delen flyers uit." Bijvoorbeeld van DanceConnects, die mensen laat bewegen via dans, of van de Stichting MBvO, een afkorting die staat voor Meer bewegen voor ouderen. "Een voordeel van bewegen in groepsverband is ook dat het kan helpen eenzaamheid te bestrijden doordat je nieuwe mensen leert kennen."

Op de vorig jaar op Oostenburg georganiseerde fit-test van Team Sportservice Amsterdam kwamen vijftien-zeventig ouderen af. "Wij hopen natuurlijk dat er minstens zoveel 55-plussers naar de Willemsstraat komen," lacht Barbara. ■

De test is op 23 september van 11 tot 13 uur in Willemsstraat 45. U hoeft zich van te voren niet aan te melden.

Amal al Naggar (midden), haar drie kinderen en Anna Vermeiden (rechts)

HIER KOM IK GRAAG

Marina Smit, (links) financieel administratief medewerker Marina komt regelmatig in het 'Breicafé' van Hooks and Yarn ('naald en draad'). Ze komt er niet alleen voor wol en garen maar ook voor de relaxte sfeer, voor advies of een leuk gesprek. Zij haakt en breidt al vanaf haar zesde jaar. Ze heeft veelal haar eigen projecten, die soms geboren worden doordat ze prachtige wol ziet in de winkel. Veel van wat ze maakt geeft ze weg, zoals dekens, knuffels en kleertjes. In het Breicafé kan ze na het werk lekker ontspannen en wordt er vaak meer gepraat dan gebreid.

Paul Didden (rechts) helpt eigenaar Sandra Kuijer in de winkel en in het Breicafé. Sandra startte Hooks and Yarn zes jaar geleden in het pand waar daar voor al de wolwinkel 'Weldraad' was gevestigd. Zo langzamerhand weet Paul genoeg van alles wat de winkel te bieden heeft. Meestal komt dezelfde groep dames naar het Breicafé, op een avond met koffie, koekjes en thee.

RvdE

Haarlemmerdijk 147

Stannie van den Ende, huisarts (rechts) Stannie heeft al een mannetje van 3 jaar en weet dat haar nieuwe kindje een meisje is. Daarom is ze op zoek naar wat leuke kleertjes die meer bij een meisje passen. En niets is leuker dan iets nieuws voor een baby uitzoeken.

Ze vindt het aanbod bij de Kleine Kanjer overzichtelijk, de winkel heeft een rustig kleurbeeld. En, niet in de laatste plaats, de prijs-kwaliteit verhouding is goed als je het vergelijkt met andere kinderkledingwinkels.

Nancy Mistrioni begon met Kleine Kanjer, na dertig jaar in Italiaanse restaurants te hebben gewerkt. Het idee van een winkel waar klanten cadeaus kopen om nieuw leven te vieren, stond haar aan. Voor haar collectie kiest ze voor producten met rustige kleuren en prints. Het aanbod in haar winkel bestaat grotendeels uit kleding van Nederlandse merken die met natuurlijke materialen op duurzame wijze is geproduceerd.

RvdE

Tweede Anjeliërsdwarstraat 19

Bij Simon x de Looier x Bijbelcentrum X

Kom onze koffie proeven!

Welkom in de gezelligste inloop van Amsterdam! Wij bieden een luisterend oor voor al uw (levens)vragen, rust en aandacht

Dinsdag t/m zaterdag (m.u.v. donderdag) van 10.00 – 12.00 uur en van 12.30 – 15.30 uur.

Hartelijk welkom!

Rini Vos, evangelist 'Bij Simon de Looier' Looiersgracht 70-72, 1016 VT Amsterdam M: 06 38 32 76 38

Gratis energieadvies bij mensen thuis

Marcella is energiecoach bij Stichting !WOON. Ze helpt mensen om zuiniger met energie om te gaan. Dat kan een paar tientjes tot zelfs honderden euro's per jaar schelen.

DOOR ANKE MANSCHOT

Marcella (73), een gepensioneerde arbeidsdeskundige, heeft al heel lang een passie voor 'energiezuinig leven'. Toen ze vijf jaar geleden een artikel in de krant las over energiecoaches dacht ze meteen: dat is iets voor mij. Ze volgde een korte opleiding bij Stichting !WOON, die onder meer is gehuisvest in het Claverhuis op de Elandsgracht.

"Je hoeft echt geen bèta te zijn om dit vrijwilligerswerk te kunnen doen, dat ben ik zelf ook niet. Belangrijk is wel dat je goed met mensen moet kunnen omgaan."

Na de opleiding begon ze met gratis huisbezoeken, zo'n een à twee keer per week, in de Jordaan, op de Westelijke Eilanden, in de Grachtengordel en Amsterdam Zuid en West. Ze gaat niet als een Jehovagetuige van huis tot huis, met een voet tussen de deur. Mensen moeten dat huisbezoek zelf aanvragen. Ze begint altijd met vragen invullen op een tablet. Hoe hoog is de energierekening? Hoe vaak en hoe lang douchen ze? Hoe oud is de koelkast? Et cetera.

Ook heeft ze een grote rugzak met energiebesparende spullen bij zich die ze gratis mag achterlaten. Zoals ledlampen, waarmee je tot zeventig procent elektriciteit kunt besparen, tochtstrips, waterbesparende douchekoppen, en radiatorfolie voor de achterkant van radiators die aan buitenmuren grenzen. "Ik breng de tochtstrips en radiatorfolie niet zelf aan, ik geef alleen instructies erover. Maar ik heb collega's die dat wel doen."

Strijken slurpt energie!

Ze komt bij arm en rijk, bij mensen die al een heel lage energierekening hebben, maar desondanks toch willen weten waar ze nog meer op kunnen bezuinigen. "En ik bezoek ook mensen die geen enkel idee hebben waarom hun energierekening torenhoog is. Zo kwam ik eens bij twee alleenstaande broers, die dagelijks minstens een uur onder de douche stonden. Ik heb ze geadviseerd maximaal vijf minuten per dag te douchen, dat is al een gigantische besparing." Een andere klant had een zeer tochtige

vestibule. "Ik heb haar een dik gordijn of een glazen wand in die vestibule aangeraden." Mensen weten vaak niet dat de elektriciteitsmeter gaat hollen als je kleren strijkt. "Dus koop het liefst krekloze kleding. Als mensen geen dubbele of driedubbele ramen mogen omdat ze in een monument wonen – het stikt van de monumenten in de Jordaan – raad ik doorzichtig raamfolie aan de binnenkant aan." Ze komt ook bij mensen die de afwas onder een lopende warme kraan doen. "Dat is weggegooid geld. Doodzonde dus. Je kan beter in een teiltje afwassen. En een afwasmachine en wasmachine zou je alleen moeten draaien als ie helemaal vol is."

Heb je een elektrische kachel? "Meteen vervangen door infraroodpanelen. Die zijn niet duur," zegt ze kordaat.

Wollen deken

Heb je een oude energieslurpende koelkast, dan loont het zeer om een nieuwe, energiezuinige aan te schaffen. "Mensen zeggen dan regelmatig: 'ja, maar de koelkast doet het nog goed.' Maar ik geef alleen tips. Ik verplicht

mensen tot niks, al denk ik weleens als iemand vaak 'ja, maar' zegt, wat doe ik eigenlijk hier. Gelukkig komt dat niet zo vaak voor, waardoor ik nog steeds gedreven ben voor dit vrijwilligerswerk."

Ze gaat opgewekt door met de ene tip na de andere uit de mouw te schudden. Zoals in de winter in plaats van een elektrische deken een wollen deken onder je onderlaken leggen. En zet de verwarmingsketel uit als je met vakantie gaat."

Na afloop van het huisbezoek krijgen de bewoners ook nog een mail met tips van haar, toegespitst op hun situatie.

De energiecoaches ontvangen een kleine vrijwilligersvergoeding van 5,50 euro voor elk huisbezoek. !WOON organiseert bijeenkomsten en andere bijeenkomsten voor de energiecoaches. "Ja, er wordt goed voor ons gezorgd." ■

Wilt u ook een bezoek van een energiecoach? Vul dan het aanmeldformulier in op www.wooninfo.nl/energiecoach

De kunst van het zitten

Sinds 1963 thuis in Amsterdam
Rozengracht 74 t/m 78 · Amsterdam
020 6265011 · www.wulfwonen.nl

WULF
WONEN

Hier had uw advertentie kunnen staan

HUIS AAN HUIS,
BIJ 21.700
BUURTBEWONERS
IN DE BUS

Formaat 1 - 62 b x 69 h 98,-*
Formaat 2 - 92 b x 62 h 120,-*
Formaat 3 - 130 b x 69 h 164,-*
Formaat 4 - 62 b x 190 h 225,-*
Formaat 5 - kwart pagina 435,-*

Bel 06-290 60 448 of mail naar: gilles@landgraphics.nl voor meer informatie over onze advertentiemogelijkheden

* PRIJZEN ZIJN EX BTW

WERKGROEP KUNST & CULTUUR JORDAAN & GOUDEN REAEL HOFJES- EN PLEINCONCERTEN 2024

DE NAJAARCONCERTEN ■ Strijkkwartet Vier32

Na een zomer vol met leuke en succesvolle concerten verzorgt de Werkgroep Kunst & Cultuur Jordaan & Gouden Reael ook weer een aantal optredens in de herfstmaanden. Deze editie vindt plaats op verschillende locaties. We starten op zondag 29 september bij SOOJ, Tichelstraat 50. Daarna volgen nog twee concerten op 27 oktober en 24 november in het Claverhuis, Elandsgracht 70.

Zoals altijd beginnen de muziekuitvoeringen om 15.00 uur, sluiten af om 16.00 uur en is de toegang gratis. Neem vrienden en familie mee en kom genieten van onze gevarieerde, toegankelijke concerten.

Lees verder over de artiesten, hun muziek en het programma op onze website:
www.hofjesconcertenadam.nl

Zondag 29 september, 15.00 uur
Locatie: SOOJ, Tichelstraat 50

Strijkkwartet Vier32 dankt haar bestaan aan de tijdruimte die door corona geschapen werd. Ze kregen de gelegenheid hun grote liefde voor het strijkkwartet te ontplooiën. Daarbij sprongen ze, met Der Tod und das Mädchen van Schubert, meteen in het diepe.

Ze benaderen de muziek zo authentiek mogelijk. Het spelen op oude instrumenten met darmsnaren en kennis van de uitvoeringspraktijk gaan hand in hand met het zoeken naar wat deze unieke 18de eeuwse composities ons nu te zeggen hebben. Het Fonds Podium Kunsten heeft dit initiatief beloond met een ruimhartige subsidie waardoor het gezelschap een mooie programma's kon samenstellen en talloze concerten geven.

Op het programma in Sooj staan werken van Haydn (het Vogelkwartet), Mozart en Boccherini. Verdere informatie vindt u op de website Vier32.com, op Soundcloud en via Facebook.

Elisabeth IngenHousz en Laura Brüggem - viool
Marten Boeken - altviool
Guus Fabius - cello

■ **Simone Honijkkwartet**
zondag 27 oktober, 15.00 uur
Locatie: Claverhuis, Elandsgracht 70

Na haar opleiding Vocal Jazz aan het conservatorium van Amsterdam is Simone Honijk sindsdien regelmatig te beluisteren met haar eigen kwartet of als gastsoliste op de jazzpodia en festivals. Ze heeft eerder drie albums uitgebracht: From This Moment On (2017), Interplay, een duo-album met pianist Bert van den Brink, Boy Edgar Jazz prijswinnaar (2008) en Mosaic (2007).

In het najaar van 2024 zal ze haar vierde album A Touch Of Cinema and Jazz, de muziek van filmcomponist en arrangeur Johnny Mandel, met sextet uitbrengen.

Het repertoire van het Simone Honijk Kwartet bestaat uit composities van haar piano jazzhelden uit verschillende tijdsperiodes. Dit varieert van Duke Ellington in de mainstream stijl, Bill Evans, Chick Corea en Herbie Hancock in de jazzrock/fusion stijl van de jaren 60 en 70 tot de hedendaagse romantiek van pianisten als Fred Hersch. Een breed palet aan stijlen.

Simone Honijk - zang
Dirk Balhaus - piano
Thomas Winther Andersen - contrabas
Niek van Wiggen - drums

"Een warme stem, soepel en swingend fraserend, met een groot gevoel voor timing" (Jazznu)
"Zangeres Simone Honijk is een laatbloeiër maar klinkt evenals haar begeleiders gepokt en gemazeld in het jazz repertoire" (Draai om je oren)
www.simonehonijk.com

■ **Grupo "La Salsa Alta"**
zondag 24 november, 15.00 uur
Locatie: Claverhuis, Elandsgracht 70

De Latijns-Amerikaanse 'Haute Cuisine' wordt ook wel La Alta Cocina genoemd. Door het ingrediënt van verfijnde jazz

toe te voegen aan een basis van stevige salsa presenteert deze groep u de eerste klas "Salsa Alta". Deze diverse groep bestaat uit muzikanten afkomstig uit Venezuela, Canada, Aruba en Nederland, doorgewinterd in het spelen van zowel Latin- als Jazzmuziek. Ze hebben elkaar in Amsterdam ontmoet bij Jazzcafé Alto om daar vervolgens Salsa Jamsessies ("Descargas") te leiden. Vurig en ingetogen; virtuoos en dynamisch. U kunt dansen. U kunt luisteren. Laat u vooral meenemen door de stuwkracht van deze energieke Grupo "La Salsa Alta". La Salsa Alta slaat regelmatig de handen ineen met Cubaanse zangeres Alina Sánchez. Met haar krachtige stem weet ze de betoverende klanken van Havana tot leven te brengen.

Francisco Morales - Piano
Floris van Elderen - Timbales
Chris Smalt - Bass
Renny Axioma - Congas
Alina Sánchez - Vocals

Taxatiemiddag van oude boeken in de Westerkerk op maandag 7 oktober

van 12.00 tot 15.00 uur door taxateur Arie Molendijk.

Eenieder is welkom met zijn of haar oude boeken, (staten)bijbels, ansichtkaarten en prenten. Kosten 5 euro tot ca 10 boeken.

Taxateur Molendijk werkt al jaren samen met de Vrije Universiteit, de Koninklijke Bibliotheek en andere bibliotheken en overheidsinstellingen. Ook taxeert hij bibliotheken voorafgaand aan een veiling.

De taxaties die worden verricht, zijn zo mogelijk gebaseerd op recente opbrengsten van vergelijkbaar materiaal op veilingen.

De taxaties vinden alleen plaats op taxatiedagen, dus niet via telefoon, foto's of per e-mail.

Taxatiekosten van grotere collecties/bibliotheken variëren van 25 tot 50 euro, afhankelijk van de tijd die het kost. Een taxatierapport is mogelijk voor boeken met een waarde vanaf tweehonderd euro en tegen een van tevoren afgesproken tarief.

www.molendijkboeken.nl

Praktische cursus Effectief Ouderschap

"Ik communiceer nu duidelijker naar mijn kinderen en partner."
-Cursist

Al 20 jaar in de Jordaan

Schrijf je snel in!
Locatie: Hofje
Karthuizerstraat

Gordon® Oudercursus | 19 sept GRATIS introductie
Start cursus Do 26 sept avond | Ma 30 sept ochtend
www.gordontrainingamsterdam.nl

ZING magazine bestaat 20 jaar, en dat vieren we!

Neem nu een abonnement en betaal het eerste jaar slechts € 20,- i.p.v. € 34,80.

TWEEMAANDELIJKS MAGAZINE VOOR IEDEREEN DIE VAN ZINGEN HOUDT!

MEER INFORMATIE OP WWW.ZINGMAGAZINE.NL OF SCAN DE QR-CODE.

STEUN ONZE GRATIS BUURTKRANT...

U kunt uw gift overmaken op rekening van Stichting Wijkcentrum Jordaan & Gouden Reael, NL44 INGB 0000 0195 98 t.b.v. donatie wijkkrant. Onze dank is groot!

VRIJDAG 22 T/M 24 NOVEMBER 2024

Vintage Brocante Antiek Kunst Design

Beurs

IN DE POSTHOORNKERK
Haarlemmerstraat 124 - 126
Amsterdam

vrijdag, zaterdag van 11.00 tot 18.00
zondag van 11.00 tot 17.00

Toegang gratis

Organisatie
Stichting Joke de Reus-Verhoeff

Van € 34,50 voor € 19,95

Zang pur sang, zestig jaar lichte koor-muziek in Nederland in beeld gebracht.

192 pagina's in hardcover
ISBN 9 789461 549006

zingmagazine.nl

Bij Simon de Looier
Bijbelcentrum X

Wilt u meer over de Bijbel weten?

Met een bakje koffie (vrijblijvend) in gesprek met anderen? Kom ook eens kijken!

Iedere zondagmiddag om 16.30 uur een Bijbeluur 'Bij Simon de Looier'.

Iedereen welkom!

Rini Vos, evangelist 'Bij Simon de Looier'
Looiersgracht 70-72, 1016 VT Amsterdam
M: 06 38 32 76 38

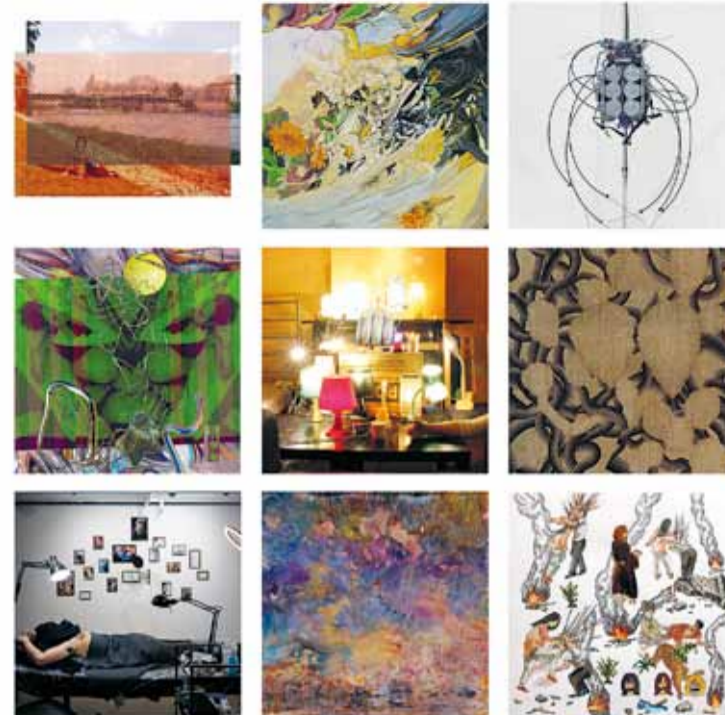
KUNST IN DE BUURT

DOOR IJSBRAND VAN VEELEN

Gereedschap voor gevoelens

Beeldhouwer en tekenaar Maria Roosen (Oisterwijk, 1957), die vooral naam maakte met werken in glas en met aquarellen en die samen met Marlene Dumas en Marijke van Warmerdam Nederland in 1995 vertegenwoordigde op de Biënnale van Venetië, toont zowel nieuw als bestaand werk bij Galerie Fons Welters. Roosen presenteert niet alleen werken in glas en aquarellen maar ook objecten waarin gebruiksvoorwerpen zoals een hark, bijl of zeis zijn verwerkt. "Gereedschap voor gevoelens" noemt Roosen deze sculpturen; deze gebruiksvoorwerpen beogen gedachten te stimuleren over zaken als groei, bloei, vruchtbaarheid, liefde en dood.

Galerie Fons Welters, Bloemstraat 140, t/m 19 oktober

Koreaanse kunst

Heekyung (Vera) Ryu is een Koreaanse kunstenaar die sinds enige tijd in Nederland woont en werkt. Onlangs opende ze projectruimte "Salon de Kunst" in de Eerste Looiersdwarsstraat, waar kunstwerken worden getoond maar ook Koreaanse snacks verkrijgbaar zijn. De eerste tentoonstelling in deze nieuwe kunstruimte is een groepstentoonstelling van Koreaanse kunstenaars met wie Ryu een band voelt, zowel inhoudelijk als qua afkomst. Met deze eerste expositie wil ze een brug slaan tussen de online- en offlinewereld; de exposerende kunstenaars onderzoeken in hun werk hoe technologie onze interactie met de omgeving en ons begrip van de wereld voortdurend verandert.

Salon de Kunst, Eerste Looiersdwarsstraat 28, t/m 12 oktober

Overwoekerd

Voor het werk *P (Parking)* heeft kunstenaar Kevin Bauer (Apeldoorn, 1987) in de tuin achter Galerie Bart een auto neergezet, dat wil zeggen: overwoekerd door gras zien we nog net de bovenkant van een auto. Bauer roept hiermee vragen op over producten, productie en consumptiegedrag. Is dat nog een auto die daar staat, ook al is hij ontdaan van al zijn functies? En wat moeten we aan met al die producten die buiten gebruik zijn geraakt en waar we toekomstige generaties mee opzadelen? Deze thema's komen ook aan de orde in Bauers vervolgententoonstelling Eras[e] in oktober.

Galerie Bart, Elandsgracht 16, t/m 30 november

ALLE GALERIEËN IN DE JORDAAN EN DE WESTELIJKE EILANDEN

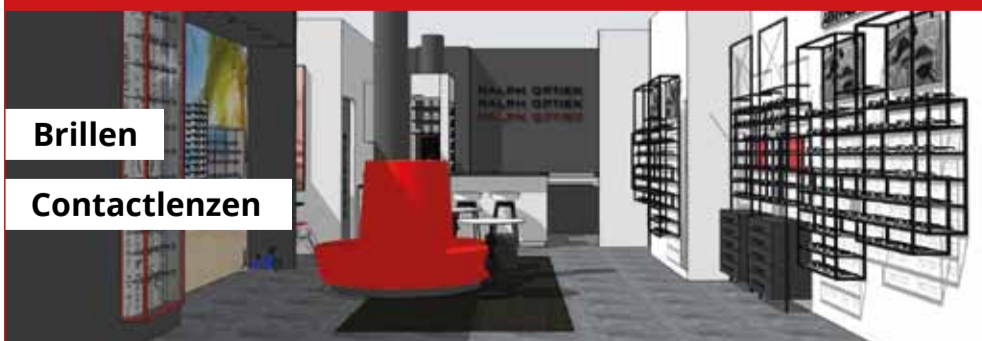
100 Haarlemmerstraat 100, gallery100.com
Althuis Hofland Fine Arts Hazenstraat 11, althuishofland.com
Andriess Eyck Galerie Leliegracht 47, andriess-eyck.com
Annet Gelink Gallery Laurierstraat 187-189, annetgelink.com
ARTTRA Galerie Tweede Boomdwarsstraat 4, arttra.com
Bart Elandsgracht 16, galeriebart.nl
Bayu Haarlemmerdijk 135, www.bayufoodandart.com/
Studio BloemDwars Bloemgracht 167, facebook.com/BloemDwars
Caroline O'Brien Hazenstraat 54, carolineobreen.com
Cloud, Cafe-Galerie Prinsengracht 276, cloudamsterdam.com
Dudok de Groot Tweede Laurierdwarsstraat 1-3, dudokdegroot.nl

Elliott Tussen de Bogen 91, elliott.gallery
Fontana Lauriergracht 142, fontanagallery.com
Fons Welters Bloemstraat 140, fonswelters.nl
Gallery238 Brouwersgracht 238, gallery238.com
Go Marnixstraat 127, gogallery.nl
Van Gelder & AP Planciusstraat 9a, galerievangelder.com
Go Marnixstraat 127, gogallery.nl
Hooffzaak Haarlemmerdijk 54, hooffzaak.nl
ILÉ Leading Contemporary West African Fine Art Hazenstraat 28, ileworldwide.com
Joep Bujs Gallery Hazenstraat 10, joepbujs.nl
Kahmann Lindengracht 35, kahmanngallery.nl
Kat Klerks Hazenstraat 66h, katklerks.com
Keren de Vreede Prinsengracht 308, kerendevreede.com
Kers Lindengracht 148, kersgallery.com
Koch & Bos Eerste Anjeliërdwarsstraat 36, kochxbos.nl

Lang Art Hazenstraat 18, langart.nl
Martin van Zomeren Hazenstraat 20, gmvez.com
Moon Bickersgracht 54, galeriemoon.nl
Mudhaf Tweede Laurierdwarsstraat 57, mudhafceramics.nl
Oosterbosch Vinkenstraat 154, atelier-oosterbosch.nl
Onrust Planciusstraat 7, galerieonrust.nl
Ravestijn Westerdok 824, theravestijngallery.com
Republiek Gallery Haarlemmerdijk 87, republiek.gallery
Rob Koudijs Elandsgracht 12, galerierobkoudijs.nl
Rockarchive Gallery Amsterdam Prinsengracht 110, rockarchive.nl
Ron Mandos Prinsengracht 282, ronmandos.nl
Salon de Kunst, Eerste Looiersdwarsstraat 28, info@salondekunst.com

Stigter van Doesburg Elandstraat 90, stigtervandoesburg.com
Suzanne Biederberg Eerste Egelantiersdwarsstraat 1, biederberg.com
Tegenboschvanvreden Bloemgracht 57, tegenboschvanvreden.com
Torch Lauriergracht 94, torchgallery.com
Viola Winokan Laurierstraat 53, violetandwilde.com
WHAT ART CAN DO, Tweede Tuindwarsstraat 4, whatartcando.com
WM Gallery Elandsgracht 35, gallerywm.com
Wouter van Leeuwen Hazenstraat 27, woutervanleeuwen.com
Van Zijl Langhout Brouwersgracht 161, vzlart.nl

AANDACHT DIE JE OGEN VERDIENEN

Brillen

Contactlenzen

RALPH OPTIEK

Westerstraat 9
1015 LT Amsterdam

020-7370743
info@ralphoptiek.nl

ANTIIEKCENTRUM AMSTERDAM

Elandsgracht 109, T: 020-6249038, E: info@antiekcentrumamsterdam.nl

Antiek-kunst-curiosa-vintage

MEER DAN 55 HANDELAREN, 6 DAGEN PER WEEK GEOPEND

CULTUUR OM DE HOEK

Voor optredens, lezingen of muziek kunt u terecht in uw eigen buurt of net daarbuiten. Wat een feest! Wij lichten er een aantal evenementen uit. De rest is te vinden op de websites van de organisaties.

Samenstelling: Frederique de Jong. Aankondigingen met beeld naar: krant@jordaanoudenreael.nl

BOOM CHICAGO

(Rozengracht 117/boomchicago.nl)

Pep & Greg: Politically incorrect. Een mix van humor en actualiteit. Op de avond van de Amerikaanse verkiezingen op 5 november hosten zij een speciale bijeenkomst. In het Engels, vanaf 20.00 uur.

Wil & Ron (met accordeon)

Wil & Ron vertolken de Amsterdamse ziel

Uit volle borst

DOOR MARIANNE MEIJERINK

Wie kent ze niet? De twee vrolijke mannen die op marktdagen uit volle borst het Amsterdamse levenslied ten gehore brengen. Meestal staan ze op maandag op het hoekje Westerstraat-Noordermarkt en op zaterdag op de Lindengracht. Een artiestennaam hebben ze niet. Het is gewoon Wil & Ron, want zo heten ze.

Wil Stravers (zang) en Ron Dros (zang en accordeon), beiden 73, zingen een kleine tien jaar samen. Ze liepen elkaar tegen het lijf tijdens de laatste Sail Amsterdam, in 2015. "Wil zong daar een prachtig Italiaans lied," vertelt Ron. "Hij zong al jaren maar was al een tijdje op zoek naar een begeleider. Toevallig was ik daar als verhalenverteller, want dat was wat ik vooral deed in die tijd. Ik werkte samen met Karel Baracs, dat is zeg maar de officiële verhalenverteller van Amsterdam."

Beiden waren aanvankelijk autodidact op muziekgebied, maar hebben zich later bijgeschoold, naast hun werk. De muziek was pure liefde. Ron was docent wis- en natuurkunde, Wil werkte in de jeugdhulpverlening en als conciërge op een middelbare school. "Het zingen heb ik veertig jaar geleden ontdekt," vertelt Wil, aan de telefoon vanaf zijn vakantieadres in Frankrijk. "Ik nam les bij Jan Kortie, een zangdocent die je leert je eigen stem te ontdekken en te ontwikkelen. Zo vond ik mijn bariton!"

Wil heeft jarenlang, en Ron een seizoen, gezongen bij Thalia, het meer dan honderd jaar oude Amsterdamse amateuropera- en operettegezelschap dat noodgedwongen definitief moest stoppen tijdens de covidperiode. In juni behoorden de mannen tot de artiesten die in theater DeLaMar de verkiezing van de Amsterdammer van het Jaar luister mochten bijzetten.

Ron speelde al accordeon toen hij behoefte kreeg aan meer theoretische scholing en les ging nemen aan de Schumann Academie, een deeltijd-muziekopleiding op Hbo-niveau.

Inmiddels zijn ze beiden pensionado, maar ze zijn nog zeer actief. Ron schildert, werkt aan de vertaling van een Italiaanse aria en geeft nog af en toe bijles. Wil verzamelt Italiaans repertoire, want dat zingen ze ook. "Ook dat is immers heel Amsterdams," zegt Wil. "Denk maar aan Willy Alberti!"

"Vanaf onze eerste ontmoeting ging het als een trein," vertelt Ron. "We hebben nu zo'n zeventig liederen verzameld, en we zingen ook regelmatig in andere buurten, zoals op de Ten Catemarkt, de Albert Cuyp en de Dappermarkt." Wil: "De reacties zijn meer dan eens aandoenlijk. Mensen staan soms met tranen in de ogen te luisteren. Deze liederen brengen immers vaak allerlei herinneringen naar boven."

Boek en expositie

De wereld van Cy Benjamin

In zijn laatste levensjaren struinde Cyprian Broekhuis vaak met zijn camera door Amsterdam. Als Cy Benjamin maakte hij honderden foto's, waarvan nu een selectie is gebundeld in het boek *De wereld van Cy Benjamin - nage-laten foto's van Cyprian Benjamin Broekhuis*. Dit eerbetoon aan een leven dat veel te vroeg tot een einde kwam bevat teksten van fotograaf en auteur Hans Aarsman, Robert Broekhuis en Nan Romijn. Het boek is te bestellen bij robertbroekhuis@gmail.com, te koop in de boekhandel en tijdens een expositie in Atelier K84, Keizersgracht 84.

Open op vrijdag 25, zaterdag 26 (officiële opening) en zondag 27 oktober en op vrijdag 1 en zaterdag 2 november van 12.00 - 18.00 uur.

IJvV

Amsterdam wordt 750 jaar

Op 27 oktober aanstaande begint een soort jubeljaar, uitmondend in de daadwerkelijke verjaardag van de stad Amsterdam op 27 oktober 2025. De stad is dan officieel 750 jaar oud.

Enkele festiviteiten:

- 'De koning van Amsterdam', een voorstelling over het leven van vastgoedbaron Maup Caransa
- De film *Amsterdam 2* komt uit, opnieuw met Huub Stapel in de hoofdrol
- Het Amsterdams Straatvoetbaltoernooi wordt nieuw leven ingeblazen
- Er komen speciale edities van Kwaku en de Marathon, die dan vijftig jaar bestaan
- Sail beleeft zijn tiende editie. De allereerste Sail Amsterdam was in 1975 ter gelegenheid van de zeventiende verjaardag van Amsterdam
- Ook het GVB en Ajax vieren feest, die bestaan volgend jaar 125 jaar
- Het Smartlappenkoor organiseert, in samenwerking met de Westerkerk, *Het Claverhuis*, (*Stichting Dock en De Regenbooggroep*) en *Stichting Wijkcentrum Jordaan&Gouden Reael* een aantal muzikale (buurt)evenementen. Het koor lanceert een nieuw lied over de Westertoren
- Ook het Zwanenkoor laat zich niet onbetuigd. Vanwege het honderdste geboortjaar van Johnny Jordaan trappen zij de feestelijkheid al op 7 oktober af met twee concerten in de Noorderkerk

Op 27 oktober begint het jubileumjaar met een groots openingsconcert in de Ziggo Dome en op 27 oktober 2025 is een groot afsluitend feest gepland.

Voor meer informatie: www.amsterdam750.nl; <https://smartlappenkoor.nu/>; www.hetzwanenkoor.nl

TF

MEER CULTUUR

ELECTRIC LADYLAND Tweede Leliedwarsstraat 5/
electric-lady-land.com

DRAAIORGELMUSEUM G.PERLEE Westerstraat 119

MALOE MELO Lijnaansgracht 163, maloemelo.com

NOORDERKERK Noordermarkt 48, noorderkerk.nl,
noorderkerkconcerten.nl

THEO THIJSSENMUSEUM Eerste Leliedwarsstraat 16, theothijssenmuseum.nl

WOONBOOTMUSEUM Prinsengracht 296,
woonbootmuseum.nl

STATION WEST (Tussen de Bogen 23/Station-west.amsterdam)

Als herfstspecial is er een workshop van drie dagen, waarin je kennis maakt met tekenen en leert tekenen vanaf het begin. Er komen verschillende onderwerpen aan bod, verschillende stijlen en verschillende technieken (zoals potlood, fineliner en aquarel). Je hoeft overigens niet per se beginner te zijn: ook als je al kunt tekenen, kun je in deze workshop kennismaken met andere technieken. 28, 29 en 30 oktober van 16.30 - 18.30 uur. 104 euro, inclusief materialen en koffie en thee.

STUDIO BLOEMDWARS (Bloemgracht 167, [instagram.com/studiobloemdwards](https://www.instagram.com/studiobloemdwards))

Expositie tekeningen en schilderijen van Roos van Lierop - 'Mens en bloem' Van Lierop studeerde aan de Rietveld Academie, maakt vrij werk en tekent naar model bij het DiepWater Collectief in Amsterdam. In deze solo-expositie toont ze naast geschilderde portretten, twee series met uitgewerkte modelstudies van bloemen en mensen in pen en inkt en aquarel.

Met haar werk wil ze kwetsbaarheid en schoonheid tonen, ter verzachting van de pijn en gevoeligheid die ieders leven soms kent. Opening 4 oktober om 16.00 uur. Op 5 en 6 oktober open 14.00 - 17.00 uur.

Bij Simon x de Looier x Bijbelcentrum X

Oriëntatie cursus

'Wegwijs in de Bijbel'

Op 10, 24 sep, 8, 22 okt, 12, 26 nov van 19.00 - 19.45 uur. Geen Bijbel? U krijgt een gratis exemplaar! Geen cursusgeld. Bel voor meer info: 06 38 32 76 38.

Hartelijk welkom!

Rini Vos, evangelist 'Bij Simon de Looier'
Looiersgracht 70-72, 1016 VT Amsterdam
M: 06 38 32 76 38

Nog even nagenieten
van je vakantie?

LONG PURA

INDONESISCH RESTAURANT

Selamat Datang!

**RIJSTTAFELS - SATÉ'S - À LA CARTE
STREETFOOD - VEGETARISCH - CATERING**

Long Pura is een authentiek Indonesisch restaurant, al meer dan 30 jaar gevestigd in ons 400 jaar oude monumentale pand in hartje Jordaan aan de voet van de Westerkerk. Onze Balinese chef en zijn team bereiden onze beroemde rijsttafels en gerechten op traditionele wijze. Al onze sauzen en marinades zijn huisgemaakt volgens oude recepten. De gastvrije bediening in klederdracht verwelkomt u graag in ons stijlvolle restaurant. Laat u verrassen door de Indonesische keuken!

ROZENGRACHT 46-48, 1016 ND AMSTERDAM T. 020 - 623 89 50 • RESTAURANT-LONGPURA.COM